

λαβόντος νὰ φάγη καλῶς) κοιν. || Γνωμ. φρ. Ἀφάγωτος χορευτὴς γλήγορ' ἀποσταίνει Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀγεμάτιστος, ἀγέματος, ἄγευτος, ἀμπούκκωτος 2, ἀπάχνιστος 2, ἀφάγητος 2.

Πβ. ἄφαγος.

ἀφαίρεμα τό, Λεξ. Δημητρ.

Τὸ μεταγν. οὐσ. ἀφαίρεμα.

1) Ἀφαίρεσις, ἀπόσπασις: Μὲ τὸ ἀφαίρεμα τοῦ στύλου ράισε ἢ σκαλωσιά. 2) Ἀπώλεια τῆς διανοητικῆς διαυγείας: Ἀπὸ τὸν τύφο ἔπαθε ἀφαίρεμα. Σὰν τοῦ περάσῃ τὸ γλυκὺ ἔχει γιὰ δυὸ τρεῖς μέρες ἀφαίρεμα. Πβ. ἀφρημαδα.

ἀφαιρεμὸς ὁ, ἀμάρτ. ἀφιριμὸς Σάμ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφαιρῶ.

Ἀφαίρεσι 1, ὁ ἴδ.

ἀφαίρεσι ἡ, λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀφαίρεσις.

1) Ἡ ἀριθμητικὴ πράξις ἀφαίρεσις κοιν.: Κάνω ἀφαίρεσι. 2) Τυπογραφικῶς τὸ σημεῖον δι' οὗ δηλοῦται ἀφαίρεσις στοιχείου, λέξεως κτλ.

ἀφαιρῶ λόγ. κοιν. Μετοχ. ἀφρημένος καὶ ἀφαιρέμενος κοιν.

Τὸ ἀρχ. ἀφαιρῶ.

1) Ἀποσύρω μέρος ἐκ μεγαλυτέρου ποσοῦ, οἶον ἐν ἀριθμητικῇ πράξει κοιν.: Ἀπὸ τὸ μισθό μου ἀφαιρῶν τὸ χαρτόσημο. 2) Λαμβάνω τι ἀλλότριον, στερεῶ τινά τινας κοιν.: Τοῦ ἀφαίρεσε τὴν περιουσία-τὴ ζωὴ κτλ. κοιν. || Ἄσμ.

Ἄ μ' ἀφήσου γι' ἂν δορέσω, | τὴ ζωὴ θὰ σ' ἀφαιρέσω,
θὰ σ' ἀφαιρέσω τὴ ζωὴ | ἔς τὸ γόμο νὰ ἐνη βοή

Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 3) Μέσ. παύω νὰ προσέχω πον, πάσχω ἔκλειψιν προσοχῆς κοιν.: Πολλὲς φορὲς ἀφαιρεῖται καὶ δὲ βλέπει τί γίνεται μπρὸς του. Τὸν εἶδα ἀφρημένο, καὶ τοῦ συμβαίνει. Τί στέκεσαι σὰν ἀφρημένος; κοιν. Ὅντες πέθανε ἢ γεναῖκα του, προβάττει ἴδια ἀφαιρέμενος Εὔβ. (Κουρ.)

ἀφαίτης ὁ, Ἦπ. (Τσαμαντ. κ.ά.) Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λακων.) ἀφαέτης Πελοπν. (Μάν.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

1) Ὁ τοῖχος τῆς στενωτέρας πλευρᾶς τῆς ὀρθογωνίου οἰκίας ὁ ἄνευ παραθύρων Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λακων.)

2) Ἐκ τῶν δοκῶν τῆς στέγης ἢ ἀπὸ τῆς γωνίας πρὸς τὴν κορυφαίαν δοκὸν κατευθυνομένη Πελοπν. (Λακων.)

3) Ὁ πρὸς τὸν τοῖχον τῆς στενωτέρας πλευρᾶς τόπος πρὸς ἀφόδευσιν, ἀφοδευτήριον Ἦπ. (Τσαμαντ. κ.ά.) Πελοπν. (Λακων.) 4) Τὸ ἄριστον μέρος πράγματός τινας Πελοπν. (Λακων. Μάν.): Ἐνα χωράφι ἀφαέτης Μάν. Ἐτοῦτο κάνει καλὸ γαρπὸ, ἔναι ἀφαέτης τοῦ χωραφιοῦνε αὐτόθι.

ἀφακρᾶ ἡ, Σκόπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφάκα.

Εἶδος χόρτου ἀρεστοῦ ἰδία εἰς τοὺς ἵππους.

ἀφάκη ἡ, ἐνιαχ. ἀφάτση Κύπρ. ἀφάκα πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀφάκη.

1) Τὸ φυτὸν λάθυρος ὁ ἐρέβινθος (lathyrus cicera) τῆς τάξεως τῶν ἐλλοβοκάρπων (leguminosae) πολλαχ. Συνών. ἀγριοφακῆ. 2) Τὸ φυτὸν φλομῖς ἢ ἰξώδης (phlomis viscosa) τῆς τάξεως τῶν χειλανθῶν (labiatae) Κύπρ. Συνών. ἀγριοφασκομηλες 1. [**]

ἀφάκι τό, (I) Χίος ἀφ-φάκι Ἰκαρ. Ρόδ. Χίος (Καρδάμ.) ἀφάτθ' Λέσβ. (Πλομ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ὀμφάκιον.

Ἡ ἄωρος σταφυλὴ καὶ ἐν γένει πᾶς ἄωρος καρπὸς ἔνθ' ἄν.: Οἱ ἔλαιες-τ' ἀπίδια εἶναι ἀκόμα ἀφ-φάκια Ρόδ.

ἀφάκι τό, (II) Καππ. (Σινασσ. κ.ά.) ἀφάτθι Καππ. (Φάρασ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀφάκα.

Εἶδος ἀγρίου τριφυλλίου.

ἀφάκ-κητος ἐπιθ. ἀμάρτ. ἀφάτθ-τῆτος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ στερ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φακ-κητὸς < φακ-κῶ.

Ὁ μὴ παθὼν, ὁ μὴ ὑπὸ τῶν ἑαυτοῦ ἀμαρτημάτων ἢ παθημάτων διδαχθεὶς. ἄπειρος: Ἐν' ἀφάτθ-τῆτος 'πὸν ἔτοι δουλειές (ἀπὸ τέτοιες δουλειές) || Γνωμ. Ὁ ξένος τῶι ὁ ἀφάτθ-τῆτος μοιάζον μετὸν στραόν.

ἀφακραζόλα ἡ, ἀμάρτ. φραγκαζόλα Εὔβ. (Αὐλωνάρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφακράζομαι.

Ἐκεῖνη ἡ ὁποία ἀκούει κρυφίως, ἡ ὠτακουστοῦσα.

ἀφακράζομαι, ἀφακροῦμαι ἀμάρτ. ἀφηκροῦμαι Θήρ. Μύκ. Νάξ. (Σαγκρ. κ.ά.) — Λεξ. Κομ. ἀφηκροῦμαι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Καστορ. Μελέν. κ.ά.) ἀφηκρειγιῶμι Θάσ. ἀφηκρειῶμι Μύκ. ἀφηκρειῶμι Α. Ρουμελ. (Καρ. κ.ά.) Θράκ. (Σηλυβρ. Στέρν.) Νάξ. (Γαλανᾶδ.) — Λεξ. Μπριγκ. ἀφηκρειῶμι Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Θεσσ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.) ἀφηκρειῶμι Σῦρ. ἀφηκρειῶμι Θάσ. ἀφηκρέμι Θράκ. (Κομοτ.) Μακεδ. (Σέρρ. κ.ά.) ἀφηκροῦμαι Ἰκαρ. Καππ. (Ἄνυκ.) — Λεξ. Μπριγκ. — Ἰδραγούμ. Ἑλλήν. πολιτισμ. 222 ἀφηκροῦμαι Ἄνδρ. Κύθν. Πάρ. ἀφηκροῦμι Θράκ. (Αἰν.) ἀφηκρειῶμι Σκῦρ. ἀφηκρειῶμι Θεσσ. ἀφηκρειῶμι Βιθν. (Κατιρ.) Θράκ. (Σηλυβρ. Τσακίλ. κ.ά.) Κῶς — Λεξ. Περιδ. Βυζ. Μπριγκ. — ΑΜαμμέλ. Θαλασσιν. 19 ἀφηκρειῶμι Πελοπν. (Ἄργ.) ἀφηκρειῶμι Κέως ἀφ'κροῦμαι Κάρπ. (Ἑλυμπ. κ.ά.) Κάσ. Μῆλ. Νίσυρ. Πάρ. (Λεῦκ.) Τῆλ. Χίος κ.ά. ἐφ'κροῦμαι Χίος (Μεστ.) ἀφ'κροῦμι Θράκ. (Αἰν.) Λέσβ. ἀφ'κρειῶμι Χίος (Καρδάμ.) ἀφ'κρειῶμι Θεσσ. Λέσβ. ἀφ'κουργεῶμι Μεγίστ. ἀφ'κρειῶμι Α. Ρουμελ. (Καρ.) Δαρδαν. Μῆλ. Σίφν. Χίος ἀφ'κρειῶμι Ἦπ. (Ζαγόρ.) Λέσβ. Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ. Σιάτ Χαλκιδ.) ἀφ'κρειγιῶμι Λῆμν. κ.ά. ἀφ'κρειῶμι Ἰμβρ. Λέσβ. Μακεδ. ἀφ'κρειῶμι Λέσβ. (Πάμφιλ. κ.ά.) ἀφ'κρειῶμι Σαμοθρ. ἀφ'κρειῶμι Σαμοθρ. ἀφ'κρέμι Μακεδ. (Βογατσ.) ἀφ'κρωῖμι Θράκ. (Σουφλ.) ἀφουκροῦμαι Καππ. Κρήτ. Πελοπν. (Μεγαλόπ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀφουκροῦμι Μακεδ. (Καταφύγ.) ἀφουκροῦμαι Κρήτ. ἀφουκροῦμαι Κρήτ. ἀφουκρειῶμι Θράκ. Σῦρ. ἀφουκρειῶμι Ἄνδρ. — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. ἀφουκρέμι Ἄνδρ. ἀφουκρέμι Θράκ. (Αἰν.) ἀφουκρωῖμι Σῦρ. ἀφουκρωῖμι Θράκ. (Αἰν.) Σάμ. ἀφουκρωῖμι Θράκ. (Αἰν.) ἀφουκροῦμι Θράκ. (Αἰν.) ἀφουκροῦμι Στερελλ. (Λεβᾶδ.) ἀφουκρειῶμι Θεσσ. (Πήλ.) ἀφουκρειγιῶμι Κυδων. ἀφουκρειῶμι Σίφν. ἀφουκρειῶμι ἄγν. τόπ. ἀφουκρειῶμι Λεξ. Πρω. ἀφουκρειῶμι Θράκ. (Αἰν.) ἀφουκρειῶμι Θράκ. (Αἰν.) ἀφουκροῦμαι Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) ἀφουκρωῖμι Πελοπν. (Καλάμ.) ἀφουκρειῶμι ΓΒιζυην. Ἀτθ. αἰθρᾶ² 225 φηκροῦμαι Ἄμοργ. φρηκροῦμι Καππ. (Σίλ.) φρηκροῦμι Καππ. (Σίλ.) φρηκροῦμαι Θράκ. Νάξ. Κάσ. κ.ά. φρηκροῦμι Θράκ. (Σαρεκκλ.) φρηκροῦμαι Θράκ. (Σκοπ.) φρηκροῦμαι Ἰων. (Κρήν.) φρηκροῦμαι Ἄνδρ. Κύθν. φρηκροῦμαι Θράκ. (Σηλυβρ.) κ.ά. φ'κροῦμαι Ρόδ. φ'κροῦμαι Κάσ. Τῆλ. φουκροῦμαι Κάλυμν. Ρόδ. Τῆλ. φουκροῦμαι Κρήτ. κ.ά. φουκροῦμαι Κίμωλ. φουκροῦμαι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) φουκρωῖμι Λῆμν. φου-

κρειοῦμαι Θράκ. ἀφακράζομαι πολλαχ. ἀφακράζομαι Εὐβ. (Κύμ.) κ.ά. — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ. ἀπαγρειάζομαι Μέγαρ. ἀφηκράζομαι Ἄνδρ. Ἡπ. (Τσαμαντ.) Θήρ. Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Βόθρ. Φιλότη.) Πελοπν. (Ἀργολ. Λακων.) Τήν. κ.ά. — Λεξ. Μπριγκ. Δημητρ. ἀφηκράζομαι Θεσσ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) κ.ά. ἀφηκράζομαι Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀφρηκράζομαι Ἡπ. (Δροβιαν.) ἀφηκράζομαι Εὐβ. (Κάρυστ.) Ἡπ. Σίφν. κ.ά. — Λεξ. Περιδ. Μπριγκ. Ἐλευθερουδ. Πρω. ἀφηκράζομαι Βιθυν. Κύπρ. ἀφηκράζομαι Ἄνδρ. Α. Ρουμελ. (Σωζόπ.) Κεφαλλ. Κύθηρ. Κύθν. Πελοπν. (Οἶν.) Σῦρ. ἀφηκράζομαι Θράκ. (Αἰν.) ἀφρηκράζομαι Πελοπν. (Μεσσ.) ἀφρηκράζομαι Πελοπν. (Λακων.) ἀφρηκασκούμενε Τσακων. ἀφηκράζομαι Κύθηρ. Πελοπν. (Λακων.) ἀφρηκράζομαι Κύθηρ. Πελοπν. (Λακων.) ἀφρηκράζομαι Πελοπν. (Βούρβουρ.) ἀφρηκράζομαι Προπ. (Κύζ.) ἀφρηκράζομαι Βιθυν. ἀφρηκράζομαι Πελοπν. (Λακων.) ἀφρηκράζομαι Πελοπν. (Μάν.) ἀφρηκράζομαι Πελοπν. (Λακων.) ἀφ'κράζομαι Ἡπ. Κάρπ. Κάσ. Τήλ. κ.ά. ἀφ'κράζομαι Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Σισάν.) κ.ά. ἀφ'κρειάζομαι Μύκ. ἀφ'κρειάζομαι Μακεδ. (Ραδοχώρ.) ἀφουκράζομαι πολλαχ. ἀφουκράζομαι Θάσ. κ.ά. ἀφρουκράζομαι Κρήτ. ἀφουκράζομαι Κρήτ. ἀφρουκράζομαι Κρήτ. ἀφρουκράζομαι Κρήτ. (Σφακ.) ἀφουκράζομαι Εὐβ. (Κάρυστ.) Ἡπ. Πελοπν. (Βούρβουρ. Καλάβρυτ. Λάστ. Λεντεκ.) Προπ. (Πάνορμ.) — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. ἀφουκράζομαι Πελοπν. (Οἶν.) ἀφουκράζομαι Ζάκ. ἀφουκράζομαι Θάσ. Στερελλ. (Ἀράχ. Παρνασσ.) ἀφουκράζομαι Θράκ. (Αἰν.) Σάμ. ἀφρουκράζομαι Πελοπν. (Κόκκιν. Παππούλ. Πύλ. Χατζ.) ἀφρουκράζομαι Πελοπν. (Ἀνδρίτσ. Ἀρκαδ. Δημητσάν. Λεντεκ. Μεγαλόπ.) ἀφρουκράζομαι Κρήτ. Πελοπν. (Ἀνδροῦσ.) ἀφουκράζομαι Κρήτ. ἀφουκράζομαι Πελοπν. (Οἶν.) ἀφουκράζομαι Εὐβ. (Αἰδηψ.) Ἡπ. Κέρκ. Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπν. (Μεσσ.) κ.ά. — Λεξ. Δημητρ. — ΙΠολυλ. Διηγ. 25 ἀφουκράζομαι Κέρκ. ἀφουκράζομαι Ἡπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Καλάμ. Μεσσήν. κ.ά.) — Λεξ. Μπριγκ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. ἀφουκράζομαι Κέρκ. Κεφαλλ. Πελοπν. (Μάν. Οἶν.) ἀφουκράζομαι Ζάκ. ἀφουκράζομαι Πελοπν. (Αἰγιάλ. Ἀργολ. Ἀχαΐα Καλάβρυτ. Μεσσήν.) ἀφ'κραινοῦμαι Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀφουκραινοῦμαι Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀφουκραινοῦμαι Στερελλ. (Κλών.) ἀφουκράζομαι Πόντ. (Κοτύωρ.) ἀφουκράζομαι Εὐβ. (Ἀνδρων. Κονίστρ. κ.ά.) ἀφουκράζομαι Εὐβ. (Ἀνδρων. Κονίστρ. κ.ά.) ἀφουκράζομαι Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Ὀρ. κ.ά.) ἀφουκράζομαι Μέγαρ. ἀφουκράζομαι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) ἀφουκράζομαι Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀφουκράζομαι Ἡπ. Κῶς ἀφουκράζομαι Κύθν. Πελοπν. (Οἶν.) ἀφουκράζομαι Σέριφ. ἀφουκράζομαι Ζάκ. Κάλυμν. Κάσ. Κῶς Σῦρ. ἀφουκράζομαι Κρήτ. κ.ά. ἀφουκράζομαι Κύπρ. Κῶς Ρόδ. ἀφουκράζομαι Εὐβ. (Στρόπον.) κ.ά. ἀφουκράζομαι Ἀστυπ. ἀφουκράζομαι Κεφαλλ. ἀφουκράζομαι Σέριφ. Ἐνεργ. ἀφουκράζομαι Θράκ. (Ἀδριανούπ. κ.ά.) ἀφουκράζομαι Λεξ. Κομ. Κίνδ ἀφουκράζομαι Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπακροῶμαι, δι' ὃ ἰδ. ΙΒαλαβάν. ἐν Ἀρχ. Συλλ. Κορ., κατὰ παρετυμολογίαν πρὸς τὴν ἀπό, περὶ ἧς ἰδ. ΙΒογιατζίδ. ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ. 5 (1918/20) 167 κέξ., γενομένου *ἀπακροῶμαι καὶ περαιτέρω διὰ τὴν σύμπτωσιν τῶν ὁμοίων φθόγγων ο *ἀπακροῶμαι καὶ *ἀπακράζομαι (πβ. κρεμῶ-κρεμάζω, κοπιῶ-κοπιάζω κττ.), ὅπερ σώζεται εἰς τὸν τύπον Μεγάρ. ἀπαγρειάζομαι καὶ παγρειάζομαι. Ἐκ τῶν τύπων τούτων *ἀπακροῶμαι καὶ *ἀπακράζομαι τραπέντος τοῦ

π εἰς φ κατὰ τινὰ ἀναλογίαν (πρὸς τὸ ὑφοροῶμαι-ἀφοροῦμαι κατὰ ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 159 καὶ Ἀκαδ. Ἀναγν. 1², 552) προήλθον τύποι *ἀφακροῶμαι-ἀφακράζομαι καὶ μετ' ἐσωτερικῆς αὐξήσεως, χρονικῆς ἢ συλλαβικῆς, μετενεχθείσης εἰς τὸν ἐνεστῶτα ἀφηκροῶμαι-ἀφηκροῦμαι, ἥδη μεσν. παρὰ Δουκ. addenda λ. ἀφικροῶνται (πβ. καὶ προστακτ. ἀφηκρησῆτε Les cinq livres de la loi 4,23 <ἐκδ. Hesseling>), φηκρῆσῆτε ἐν Χρον. Μορ. Τ 938. Ἰδ. ἐκδ. JSchmitt κριτικὸν ὑπόμνημα), ἀφηκράζομαι καὶ *ἀφεκράζομαι, ὅθεν ἀφεκράζομαι κτλ., ἐκ τούτων δὲ κατόπιν σιγήσεως τοῦ φθόγγου η (πβ. σιτάρει-σ'τάρει, φυλακῆ-φ'λακῆ κττ.) ἀφ'κροῦμαι, μεσν. ἐν Φυσιολόγ. στ. 847 (ἐκδ. ÉLegrand) καὶ Χρον. Μορ. Η 937, 938 κ.ά. (ἐκδ. JSchmitt) καὶ ἀφ'κράζομαι καὶ μετ' ἐξωτερικῆς συλλαβικῆς αὐξήσεως ἐφ'κροῦμαι, ὅς καὶ ἐν Διγ. Ἀκρίτ. στ. 1111 καὶ 2223 (ἐκδ. SLambros σ. 157 καὶ 201) καὶ Χρον. Μορ. Ρ 938 (ἐκδ. JSchmitt). Ἐκ τούτων κατ' ἀνάπτυξιν οὐ διὰ τὸ δυσεκπρόφερτον τοῦ συμπλέγματος φκρ προήλθον ἀκολουθῶς οἱ τύποι ἀφουκροῦμαι, ὅς καὶ ἐν Ἐρωτοκρ. Α 12, 17 κ.ά. (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.), ἐνθα καὶ φουκροῦμαι Α 247, 1232 κ.ά., καὶ ἀφουκράζομαι (φρουκράζομαι ἐν Φωσκόλ. Φορτουν. πρᾶξ. Δ 328 <ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.>) καὶ κατ' ἀποκατάστασιν τοῦ ο τῆς προθέσεως ἀπὸ *ἀφοκροῶμαι, ὅθεν ἀφοκροῦμαι κτλ., καὶ ἀφοκράζομαι, ὅς καὶ ἐν Θυσ. Ἀβραάμ στ. 2. Ἐκ τῶν τύπων τούτων προήλθον πάντες οἱ λοιποὶ κατ' ἀναλογίαν πρὸς ἄλλους ἢ κατὰ νόμους τῆς νέας Ἑλληνικῆς καὶ τῶν οἰκείων ἰδιωμάτων. Ἐν Πόντῳ παρὰ τοὺς ἀορ. ἀφουκράθρα καὶ ἀφουκρέθρα ὁ ἐνεστῶς ἀφουκροῦμαι, οὗ τὸ β' καὶ γ' ἐνικ. πρόσωπον ἀφουκρᾶσαι, ἀφουκρᾶται κατὰ τὰ ῥήματα τῆς α' συζυγίας. Διὰ τοὺς τύπους Καππ. φρηκοῦμαι καὶ φρηκούμου ἰδ. RDawkins Modern Greek in Asia Minor 58. Περὶ τῆς λ. ἰδ. Κορ. Ἄτ. 2,72, ΚFoy Lauts. griech. Vulgärspr. 31, ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 158 κέξ., ΜΦιλῆντ. Γλωσσον. Ἑλλην. 1,95 καὶ ΒΦάβην ἐν Λεξικογρ. Δελτ. Ἀκαδημ. Ἀθηνῶν 1 (1939) 110 κέξ.

1) Τείνων τὸ οὖς ἀκούω προσεκτικῶς, ἀκροῶμαι πολλαχ. καὶ Καππ. (Ἀνακ. Σίλ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὀφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. : Ν' ἀφακράζεσαι ἢ ἀφουκράζεσαι καὶ νὰ μὴ μιλᾷς πολλαχ. Ἀφουκροῦ ντὸ λέγω σε (ἀκουε τί σοῦ λέγω) Κερασ. || Φρ. Κούρμα καὶ φρήκον (πρὸς σπεύδοντα ν' ἀπαντήσῃ) Ἡπ. Πατῶδα κὶ ἀφεγρεῖαζοδα (ἐπὶ προφυλακτικῶν ἀνθρώπων) Λακων. || Γνωμ. Ἀπ' ἀφουκράζεται καλὰ ἄμορφα κουβεδιάζει Κρήτ. || Αἴνιγμ. Τέσσεροι στέκονται, δύο ἀφρουκράζονται, δύο τηρᾶνε, ἕνας σκάφτει καὶ ἕνας κουνιέται (ὁ χοῖρος) Χατζ. || Ἀσμ.

Βγήκε κὶ αὐτὴ ν' ἀφηκρῆσῆ, ν' ἀκούσῃ τὸ τραγοῦδι Ἡπ.

Ἀφρηκρῆσῆτε νὰ σᾶς πῶ θλιμμένο μοιρολόι Λακων.

Ἐβγα γιὰ νὰ μ' ἀφηκρῆσῆς τὸν ὄρκο ποῦ θὰ κάνω Σῦρ.

Κὶ ὄντας μιλᾷ φουκροῦνται του ὄλοι μικροὶ μεάλιοι Τήλ.

Τραβῶδ' ἐὸν τὸ παλληκάρ' κ' ἐγὼ ἄς ἀφουκροῦμαι, οὔρον τὰ λόγια τῆ σεβᾶς κ' ἐγὼ ἄς παλαλοῦμαι

Χαλδ. Συνών. ἀκούω Α 4, ἀκροάζομαι Ι, ἀκροᾶμαι Ι, ἀκρουμάζομαι Ι, ἀκρουμαίνω Ι, ἀκρώννομαι Ι, ἀφακράρω, ἀφακρώνομαι, ἀφτιάζομαι. β) Ὠτακουστῶ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) : Φραγκάστηκα κὶ ἀκουσα εἶντα λέγανε Ἀνδρων.

Πήγαινε φραγάσον νὰ δοῦμε τί λένε Ὁρ. Ἀφουγκράζιτι τοῦ σπίτι μ' Σάμ. Ἦσιονε χωσμένος κι ἀφρουκούθενε Κρήτ. Πήι 'ς τ'ν πόρτα κι ἀφουκραίνιταν τί φκειάβ' αὐτὸς μέσα Αἰτωλ. Τί κάθισι αὐτοῦ κι ἀφ'κράζισι; Ζαγόρ. Ἐφουκρέθα, ἄμα 'κ' ἐκ'σα ντὸ λέγ'νε Τραπ. Χαλδ. Φουγρῶσι τί θὰ ποῦμι νὰ τοῦ γράψ'ς; Λήμν. Ἀφηγκρίστη το' ἄκουσε οὔλα τὰ λόγια τ' καλόγερον (ἐκ παραμυθ.) Σκυρ. Πήγε 'πὲ τὸ παραθύρ' και' φηκρήσκε Σκοπ. || Παροιμ. Ὅποιους ἀφ'κρειέτι τὰ θ'κά τ' ἀκούει (ὅτι ὁ ὠτακουστής συνήθως ἀκούει ἰδικὰς του μομφὰς) Μακεδ. || Ἄσμ.

Κι ἀπόξω κείνη στέκεται, ὄλα καλὰ τ' ἀφ'κράται Νίσυρ. Συνών. ἀκρουμάζομαι 2, ἀκρουμαίνω 1 β, ἀφακρώνομαι 2, κρυφακούω. γ) Ἐξετάζω τὸν ἀσθενῆ διὰ τῆς ἀκροάσεως, ἐπὶ ἰατρῶν Ἦπ. Μύκ. κ.ά.: Σῦρε νὰ σ' ἀφ'κραστῆ ὁ γιατρός Ἦπ. Τὸν ἀφ'κρειάζεται ὁ γιατρός Μύκ. Συνών. ἀφακρώνομαι 3. 2) Πείθομαι εἰς τινα, δέχομαι τὰ ὑπὸ τινος λεγόμενα, ὑπακούω πολλαχ.: Δὲ μοῦ φραγκάζεται καθόλου Κονίστρ. Πολὺ μὲ φηκρειέται τὸ παιδί μου Σαρεκκλ. Τώρα δουλεύει κι ἀφηκράζεται νὰ τοῦ πῆ κάνεις κάτι Ἀπύρανθ. Σῶς ἐμίλησα, μὰ δὲ μὸφηκράστητε αὐτόθ. Δὲ φηκρειοῦνταν, γι' αὐτὸ τὰ παθε Σηλυβρ. Ν' ἀφ'κράζισι τί σ' λέν οἱ τρανύτιροί σ' Σισάν. Ἐν τοῦ φουκράζουμου νὰ ῥιῶ Κάλυμν. Πρέπει ν' ἀφοκραστῆ τοὺς γονέους τῆς ἸΠολυλ. 25 || Παροιμ.

Ἐσὲν τὰ λέω τοῦτα | κι ἂν ἔχης νοῦ φουκροῦ τα (ἐπὶ τῶν ἀλληγορικῶς ὀμιλούντων) Ρόδ. || Ἄσμ.

Δὲν ἀφρουκοῦμαι κάνενοῦς, μόνο τοῦ κεφαλῆς μου Κρήτ. Συνών. ἀκούω Α 4 β, ἀκροάζομαι 2, ἀκρουμαίνω 2, ἀκρών-νομαι 2. Μετοχ. φηκραζόμεινους = εὐπειθῆς Ἦπ. (Ζαγόρ.): Εἶνι φηκραζόμεινου πιδί. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀφακραστερός. β) Εἰσακούω, ἐπακούω Κρήτ. Κῶς κ.ά.: Ἄν εἶχα -ν- ἀφρουκάζεται ὁ Θεὸς τοῦ καθανοῦ μας, ἦθελα χαλάσει ὁ κόσμος Κρήτ. Ἄ, μὰ δὲ σ' ἀφρουκᾶτ' ὁ Θεὸς ὅσο και νὰ βλαστημῆς και κάτεχέ το αὐτόθ. Ἐφουκράστηκέν τως ὁ Θεὸς Κῶς. Συνών. ἀκούω Α 4 γ. 3) Ἐχω τὴν αἰσθησιν τῆς ἀκοῆς, ἀκούω Ἄστυπ. Θεοσ. Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ.ά.: Ἀφουκρειοῦμι καλὰ Θεοσ. Δὲν ἀφουρκοῦμαι ὄλγῳ Κρήτ. (Μονοφάτσ.) Μὲ βαστοῦσα δὲ βαβὰ μου και δὲ δὸ φηγρῶστηκα (βαβὰ=νεῦρα) Ἀπύρανθ. Ἦ σημ. και ἐν Θυσ. Ἀβραάμ στ. 209 (ἐκδ. ἘLegrand) ἄς εἶχα μάτια σκοτεινά, ἀφτιά νὰ μὴ φουκροῦμαι... | νὰ μὴ θωρῶ τὸ γίνεται, νὰ μὴ γροικῶ τὸν πόνο.

Πβ. ἀφακράρω, ἀφακρώνομαι.

ἀφακράρω ἀμάρτ. ἀφηγρῶρω Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφακράζομαι κατὰ τὰ εἰς -άρω.

Ἀφακράζομαι 1, ὁ ἰδ.: Μὲ ἀφηγρῶρεις;

ἀφακράρισμα τό, ἀμάρτ. ἀφηγρῶρισμα Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφακράρω.

Ἀφάκρασμα 1, ὁ ἰδ.

ἀφάκρασι ἦ, ἀμάρτ. ἀφ'κρησι Θράκ. (Αἰν.) ἀφούκρασι ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,159.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφακράζομαι Πβ. και μεταγν. ἐπακρόασις. Τύπ. ἀφ'κρησις παρὰ Δουκ. και Γερμ., ἀφούκρασις δὲ παρὰ Βλάχ.

Ἀφάκρασμα 1, ὁ ἰδ.

ἀφάκρασμα τό, πολλαχ. ἀφούκραμαν Πόντ. (Κερασ.) ἀφούκρασμα Κρήτ. ἀφούκρεμαν Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) ἀφήκρασμα Θράκ. (Ἀδριανούπ.) — Λεξ. Κομ. Κινδ ἀφ'κρησιμα Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) ἀφούγκρησιμα Στερελλ. (Ἀράχ.) ἀφούκρωμαν Πόντ. (Κερασ.) ἀφούκρωμαν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφακράζομαι. Ὁ τύπ. ἀφούκρασμα και παρὰ Βλάχ. Ὁ τύπ. ἀφούκρωμαν-ἀφούκρωμαν ἐκ τοῦ τύπου ἀφουκροῦμαι-ἀφουκροῦμαι κατὰ τὸ ἀπλώνω-ἀπλοῦμαι-ἄπλωμαν, στεγνώνω-στεγνοῦμαι-στέγνωμαν, φανερώνω-φανεροῦμαι-φανέρωμαν κττ. παράγωγα ἐκ τῶν εἰς -ώνω ρημάτων.

1) Ἀκρόασις ἐνθ' ἀν. Συνών. ἀκρούμασμα 1, ἀφακράρισμα, ἀφάκρασι. 2) Λαθραία ἀκρόασις, ὠτακουστία ἐνθ' ἀν.: Τ' ἀφούκρεμαν ἐν' τρανὸν ἀμαρτίαν Τραπ. Χαλδ. Ἄσ' τ' ἀφούγκρησιμα Ἀράχ. Συνών. ἀκρούμασμα 2, παρακάθισμα.

ἀφακραστερός ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀφουκραστερός Κρήτ. (Σέλιν.) ἀφρουκαστερός Κρήτ. (Σέλιν.) ἀρφουγαστερός Κρήτ. (Σέλιν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφακράζομαι.

Ἐκεῖνος ὅστις ὑπακούει εἰς τοὺς ἄλλους, εὐήκοος, εὐπειθῆς: Ἀφρουκαστερῆ κωπελλιά. Ἀρφουγαστερὸ κωπέλλι. Συνών. ἀφακραστικός, καλαφάκραστος, ὑπάκουος, φηκραζόμεινους (ἰδ. ἀφακράζομαι 2), ἀντίθ. ἀκρούμαστος, ἀκρωστος, ἀνάκοος, ἀνακρούμαστος, ἀναφάκραστος 3, ἀνυπάκουος, κακαφάκραστος.

ἀφακραστής ὁ, ἀμάρτ. ἀφηκραστής Λεξ. Κινδ ἀφ'κρηστής Ἰμβρ. ἀφουκραστής ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,159 ἀφουγκραστής Στερελλ. (Ἀράχ.) — Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφακράζομαι. Πβ. και μεσν. ἐπακροατής ἐν γλωσσαρίοις. Τύπ. ἀφηκρηστής ἐν Πεντατεύχ. Ἐξοδ. 15, 26 (ἐκδ. Hesseling), ἀφ'κρηστής παρὰ Δουκ. (λ. ἀφ'κροῦσθαι), τὸ δὲ ἀφουκραστής και παρὰ Βλάχ.

Ὁ προσπαθὼν νὰ ἀκούσῃ τι κρυφίως, ὠτακουστής ἐνθ' ἀν.: Ἀφουγκραστής δὲ γίνουμι Στερελλ. (Ἀράχ.) Ξέρ'ς τί ἀφ'κρηστής ποῦ 'νι τούτουνους; κάμμιὰ κουβέδα δὲ δοῦ γιλᾶ Ἰμβρ.

ἀφακραστικά ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀφουκραστικά Κρήτ. — ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 159 ἀρφουκαστικά Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀφακραστικός.

Εὐηκόως, εὐπειθῶς ἐνθ' ἀν.: Ἀφουκραστικά νὰ περνᾶς γιὰ νὰ σ' ἀγαπᾶ οὔλος ὁ κόσμος Κρήτ.

ἀφακραστικός ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀφουκραστικός Κρήτ. — ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1, 159.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφακράζομαι. Ὁ τύπ. ἀφουκραστικός και παρὰ Βλάχ.

Ἀφακραστερός, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἀν.: Ἀφουκραστικὸ κωπέλλι Κρήτ.

ἀφακράστρα ἦ, ἀμάρτ. ἀφ'κρήστρα Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀφακράζομαι και τῆς καταλ. -τρα.

Ὁ τόπος ὅπου κρυπτόμενός τις δύναται νὰ ὠτακουστῆ: Πάνι κι στάτοι 'ζ δ' ἀφ'κρήστρα ν' ἀκούδ' τί 'νι π'κουβιδιάζ'.

ἀφακρομιλῶ ἀμάρτ. ἀφ'κρουμ'λάου Λέσβ.

Ἐκ τῶν ρ. ἀφακράζομαι και μιλῶ κατὰ βιαίαν συγκοπὴν τοῦ α' συνθετικοῦ ἀντὶ ἀφακραζομιλῶ. Τὸ ο ὑπεισήληθεν ὡς κατ' ἐξοχὴν συνδετικὸν φωνῆεν.

Ἀκούω και ἀποκρίνομαι, συνδιαλέγομαι, συνομιλῶ: Δ' βλέπ'ς μόνι ν' ἀφ'κρουμ'λᾶ τ' κόσμ' τ'ς ἀδροί.

ἀφακρώνομαι ἀμάρτ. ἀφ'κουρών-νομαι Μεγίστ. ἀφ'κουρών-νομου Λυκ. (Λιβυσο.) φ'κρών-νομαι Σύμ. φουκρών-νομαι Σύμ. Προστακτ. ἀφ'κουρώθου Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπακροῶμαι. Ὁ μεταπλασμός κατὰ τὰ εἰς -ώνω ἔλαβεν ἀρχὴν πιθανῶς ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπηκροά-

